

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Käre Jesus, tack för att vi har fått veta vem du är genom dina kallade apostlar. Låt Anden visa oss också i dag vem du är, så att du blir stor inför oss och så att också vi får kraft att bekänna ditt namn. Amen.

Dagens predikan utgår från evangelietexten från Matt 16:13–19, och vi ska ställa oss frågan: *Vem är Jesus?*

13 När Jesus kom till trakten av Caesarea Filippi, frågade han sina lärjungar: "Vem säger människorna att Människosonen är?" 14 De svarade: "Vissa säger Johannes Döparen, andra Elia och andra Jeremia eller någon av profeterna." 15 Han sade till dem: "Och ni? Vem säger ni att jag är?" 16 Simon Petrus svarade: "Du är Messias, den levande Gudens Son."

17 Jesus sade till honom: "Salig är du, Simon, Jonas son, för det är inte kött och blod som har uppenbarat det för dig, utan min Far i himlen. 18 Och jag säger dig: Du är Petrus, och på denna klippa ska jag bygga min församling, och helvetets portar ska inte få makt över den. 19 Jag ska ge dig himmelrikets nycklar. Allt som du binder på jorden ska vara bundet i himlen, och allt som du löser på jorden ska vara löst i himlen."

Jesus är på resa med sina lärjungar. De är ju egentligen för det mesta på vandring, men den här gången har de gått ganska långt från hemstaden Kapernaum. Caesarea Filippi hade av Herodes Filippus gjorts till huvudstad i hans lilla rike. Den är numera obebodd och är en arkeologisk plats med namnet Banias. Staden låg drygt två mil sydväst om det höga berget Hermon, 2800 m över havet, som en stor del av året var snöklätt. Det är en del av bergsmassivet Antilibanon, i dag gräns mellan Libanon och Syrien. Vandrigen från Galileiska sjön och Kapernaum tog flera dagar, avståndet var 7–8 mil. Eftersom Jesus efter det här tog med sig tre av sina lärjungar upp på ett högt berg, det som vi kallar förklaringsberget, är det sannolikt att det var just berget Hermon som var skådeplats för Kristi förklaring, som vi firar om två veckor.

Vi ska ge tre svar på frågan vem Jesus är.

1. Jesus är Messias

Jesus har ett samtal med sina lärjungar. Han vill höra vad människorna anser om Människosonen, ett namn som han ofta använde om sig själv. Den här tiden hade ryktet om honom spritt sig vida omkring. Man kom till honom med sjuka och besatta så snart man hörde att han var i grannskapet. Ibland hann han inte ens äta, för folket trängdes omkring honom. Så han behövde verkligen semester.

Men Jesus upphör inte att undervisa sina lärjungar. Nu tar han fram en viktig sak. Det har hittills inte sagts klart ut vem han är. Människor undrar: vem är han som kan tala till stormen så att den lyder honom? Vem är han som uppväcker döda?

De borde ha förstått vem han är utifrån profeternas vittnesbörd, så som Jesus svarade på Johannes Döparens fråga: blinda får sin syn, döva hör, lama börjar gå, och för fattiga predikas glädjens budskap. Det är precis det som Jesaja säger ska vara kännetecknet på Messias.

Men det kommer olika svar. Somliga menar att det är Johannes Döparen som uppstått efter att han blivit halshuggen i fängelser. Andra gissar att han är Elia, den store profeten som gjorde undret på Karmel och med sin bön kunde hålla tillbaka regnet och låta det börja regna när han sa till. Andra åter säger att han är Jeremia, och andra menar att han är någon annan av profeterna.

Men så frågar Jesus vem de, hans lärjungar, anser att han är. Och Petrus träder åter en gång fram som representant för de tolv och säger:

Du är Messias, den levande Gudens Son.

Jesus bekräftar hans svar. Du svarade rätt, Petrus. Och det svaret kunde du inte ge av dig själv. Det har du inte lärt dig av någon annan människa heller. Du har lärt det av Far i himlen. Det är ju så, som vi läser i förklaringen till tredje trosartikeln i Lilla katekesen, att vi inte kan tro på Jesus av egen kraft eller av eget förnuft, utan det är Andens verk.

När Jesus döptes i Jordan av Johannes hördes vittnesbördet från himlen (Matt 3:17):

Han är min älskade Son. I honom har jag min glädje.

Fadern har alltså tydligt sagt vem Jesus är: Guds älskade Son. Av GT:s profeter kallas han Messias, den Smorde. Det är det namnet som Petrus använder här. Och det namnet beskriver det namn som är över alla namn, det som i GT skrivs som HERREN.

Hur stor Petrus bekännelse är kan vi se av 1 Kor 12:3 där Paulus skriver:

Ingen kan säga "Jesus är Herren" annat än i kraft av den helige Ande.

Här tillfogar Folkbibeln en fotnot: *NT tillskriver Jesus det högsta Gudsnamnet, HERREN, hebr. Jahve.*

Det här blev sedan också en kristen bekännelse som kunde leda till fängelse och död, för det räknades som en hädelse bland judarna att bekänna att Jesus var Messias, HERREN. Att de första kristna bekände att Jesus från Naret var Messias, som hade lidit och dött och framför allt uppstått, var ett omtumlande budskap. Det är samma budskap vi är kallade att bekänna bland alla dem som vi har att göra med. Och vi har samma kraft och inspiration i den Helige Ande, som Petrus hade, för Gud har gett oss Andens vittnesbörd i vårt dop.

2. Jesus är Klippan

Nu kanske någon tänker: nu går predikanten nog utanför texten. Det står ju inte att Jesus är Klippan, utan att Petrus är Klippan. Men låt oss se efter vad Jesus säger.

Du är Petrus, och på denna klippa ska jag bygga min församling.

Nu har någon nog läst hur B2000 översätter den här texten: "Du är Petrus, Klippan, och på denna klippa ska jag bygga min församling." Det visar väl tydligt att det handlar om Petrus? Men det gör det inte. För namnet "Klippan" är inskjutet utan stöd i grundtexten. Det grekiska ordet *pétros* betyder "en sten" (mask.), men ordet *pétra* (fem.) betyder "klippa". På arameiska är det *Kefas*.

Orsaken till att man har velat få Petrus att vara den klippa som församlingen eller Kristi kyrka ska byggas på är den romersk-katolska kyrkans lära att Petrus av Jesus blev förklarad att vara kyrkans ledare, den förste påven. Det är här som motiveringen till påvens ledande ställning finns. Man menar att Petrus blev den förste biskopen i Rom och att alla Roms biskopar efter honom har en ställning som Jesu ställföreträdare på jorden.

Vi ska se på två argument mot det här. Det första och det viktigaste är vad GT undervisar om Klippan. Vi läser i 5 Mos 32:3–4:

HERRENS namn ska jag förkunna. Ge ära åt vår store Gud! Han är Klippan, fullkomliga är hans gärningar, för alla hans vägar är rätta.

Här sätter den Helige Ande likhetstecken mellan Gud, Herren, och Klippan. Det samma gör också Ps 18:3 där Anden genom David förklarar:

HERRE mitt bergfäste, min borg och min räddare, min Gud, min klippa och min tillflykt, min sköld och min frälsnings horn, mitt värn!

Det samma sägs också på flera ställen i NT, t ex 1 Kor 10:4 där Paulus talar om ökenvandringen:

De drack ur en andlig klippa som följde dem, och den klippan var Kristus.

Och Petrus skriver, 1 Petr 2:7–8:

Stenen som husbyggarna förkastade [har] blivit en hörnsten, en stötesten och en klippa till fall.

Den hörnstenen är Jesus. Han är Klippan.

Man kan inte tolka Jesu ord till Petrus så att han lägger sitt ämbete på Petrus, att Petrus ska vara klippan som Kristi kyrka byggs upp på. Däremot prisar Jesus den bekännelse som Petrus avgav, och som är den grundläggande bekännelsen för Kristi kyrka: Jesus är Messias, HERREN.

Det andra argumentet mot att Petrus ska anses vara klippan, kyrkans grundval, är det som händer och beskrivs om Petrus. Han som betydade att han aldrig ska överge Jesus om än alla andra gör det, han som var beredd att gå i

döden för sin Mästare, han svek honom i det avgörande ögonblicket. Han förnekade honom tre gånger för att rädda sitt eget skinn. Ska Kristi kyrka verkligen vila på en sådan vacklande grund?

Nej, det finns en bättre grund. Den beskrivs i 1 Kor 3:11:

Ingen kan lägga en annan grund än den som är lagd, Jesus Kristus.

Det är bekännelsen till honom som är den grund som Jesus bygger sin kyrka på.

3. Jesus har nycklarna

Det tredje svaret hämtar vi från det löfte som Jesus ger Petrus:

Jag ska ge dig himmelrikets nycklar. Allt som du binder på jorden ska vara bundet i himlen, och allt som du löser på jorden ska vara löst i himlen.

En nyckel har makt. Den som har nyckeln till ett hus är dess ägare. Den som har nyckeln till ett låst kassaskåp har tillgång till det som finns i det.

I Upp 1:17–18 presenterar Jesus sig för Johannes i hans syn på Patmos:

Jag är den förste och den siste och den levande. Jag var död, och se, jag lever i evigheters evighet. Och jag har nycklarna till döden och helvetet.

Det är ingen tvekan om vem det här är. Det är Gud själv, som framträder i den andra personen, Sonen, han som dog i vårt och alla människors ställe, men som uppstod och lever för alltid. Det är han som har nycklarna till döden och helvetet, det är han som befriar från dödens och helvetets makt.

Den fullmakt som Jesus genom att ge Petrus nycklarna, som representant för apostlarna, gav han också vid två andra tillfällen. Redan två kapitel efteråt, Matt 18:18, säger han till sina lärjungar:

Jag säger er sanningen: Allt som ni binder på jorden ska vara bundet i himlen, och allt som ni löser på jorden ska vara löst i himlen.

De här orden riktar sig alltså inte bara till Petrus, utan till hela lärjungaskaran. Det samma gör han också efter sin uppståndelse, Joh 20:22:

Ta emot den helige Ande! Om ni förlåter någon hans synder så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder så är han bunden.

Den här fullmakten brukar vi kalla löse- och bindenyckeln, och den har Jesus gett sina lärjungar, sin kyrka. Den fullmakten är inte någon särskild rättighet för påven i Rom.

Att Jesus gav sina lärjungar den här fullmakten grundar sig på att det är han som äger all makt, som han sa när han på berget gav sina lärjungar befallningen att gå ut för att göra alla folk till lärjungar (Matt 28:18):

Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden.

Det här är det uppdrag som Jesus har anförtrott sina lärjungar och därmed också oss alla som följer honom i dag. Apostladagen påminner om hur Jesus anförtrot sin viktiga uppgift åt svaga redskap, som vi ser genom att han kallade Petrus, förnekaren, och Paulus, förföljaren.

Så kallar han också i dag svaga redskap. Det är inte de särskilt framstående människorna, de som verkar i höga positioner i samhället och som är särskilt ansedda, som kallas att bära ut evangeliet. Det är de som bekänner sig till Jesus Kristus, den levande Gudens Son. De är de som bekläs med den Allsmäktiges kraft och får de ord som behöver sägas i rätt tid. De är de som inte låter sin egen vishet bli viktigare än att ta emot det budskap som Bibeln kallar dårskap och bekänna det. För ordet om Kristus innehåller makt, där verkar Den Helige Ande.

Därför tackar vi Gud och ber: Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet, som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.